

I N S T Y T U T T U R Y S T Y K I

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

ANNA KROL - JEZABEK, ZYGMUNT KRUCZEK

BIBLIOTEKA
Instytutu Turystyki
Kraków - Stary Rynek 13

BADANIA ANKIETOWE TURYSTÓW POLONIJNYCH W KRAKOWIE

(II etap badań)

Praca planowa CPBP 08.06

II.10 wykonana pod kierunkiem

doc. dr hab. Janusza Zdebskiego

K R A K O W 1 9 9 0

S P I S T R E Ś C I

1. WPROWADZENIE.....	3
2. CEL, ZAKRES I METODY BADAŃ.....	4
3. ETAPY REALIZACJI PRACY.....	6
4. WSTĘPNA ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ.....	10
4.1. Ocena badanej populacji.....	10
4.2. Motywy przyjazdów do Krakowa.....	16
4.3. Ocena warunków recepcji turystów polonijnych.....	21

A N E K S

Wzory kwestionariuszy.....	24
----------------------------	----

1. WPROWADZENIE

W strukturze przyjazdów turystycznych do Polski turystyka polonijna posiada znaczny udział (wg różnych szacunków od 30 do 60%) ogółu przyjazdów. Obecna sytuacja stwarza znaczne ułatwienia przyjazdowe dla naszych rodaków z zagranicy (ułatwienia paszportowe i wizowe oraz dewizowe). Stwarza się również podstawy dla inwestowania w Polsce dla kapitału polonijnego, w tym również w branży turystycznej. Rozwój turystyki polonijnej posiada także swój wydźwięk społeczny i polityczny a także kulturowy. W świetle przytoczonych argumentów pilnym staje się podjęcie kompleksowych badań nad turystyką polonijną. Ma to wymiar zarówno ekonomiczny jak i społeczny.

Celem podjętych badań jest uzyskanie możliwie wszechstronnych informacji o charakterze, rozmiarach i motywach turystyki polonijnej. Efektem prowadzonych badań powinno być sformułowanie konkretnych wskazań pozwalających w optymalny sposób organizować promocję, akwizycję, recepcję turystów polonijnych. W tym celu należy poznać podstawowe potrzeby turystów polonijnych związane z przyjazdem i pobytem w "starym kraju".

Turystyka polonijna jest określeniem umownym i bliżej nie zdefiniowanym, w badaniach światowych ponadto termin ten nie jest znany. Występuje natomiast turystyka etniczna. Turystyka etniczna znana jest przede wszystkim w krajach emigracyjnych i imigracyjnych.

W kontaktach naukowych i organizowaniu wspólnych badań komparatystycznych w grę może wchodzić używanie tylko terminu "turystyka etniczna". Jest to pojęcie inkluzywne obejmujące środowisko etniczne w pierwszej i w dalszej generacjach oraz

określające związki rodzinne, społeczne, kulturowe z krajem osiedlenia czy pochodzenia.

Ogólnie można stwierdzić, że polonijny rynek turystyczny występuje tam wszędzie, gdzie istnieje środowisko polonijne. Stosunku do rynku zagranicznej turystyki występuje tu zatem w specyfika określonych miejsc i środowisk, do których adresowana jest "polonijna oferta turystyczna" [1].

2. CEL, ZAKRES I METODA BADAŃ

Badania mają charakter monograficzny. Ich zakres obejmuje szeroko rozumiane nauki ekonomiczne (aspekty marketingowe) jak również nauki społeczne (socjologia, psychologia) oraz przestrzenne (planowanie regionalne, zagospodarowanie turystyczne). Podkreślić należy iż wyniki badań powinny służyć praktyce, stając się instrumentem konkretnych działań decyzyjnych.

Ze względu na interdyscyplinarność badań zostaną one przeprowadzone przy użyciu specyficznych dla tych dyscyplin narzędzi badawczych. W badaniach społecznych zastosowano ankietę. Pozwoli ona na bliższe poznanie potrzeb i motywów turystów polonijnych, ich opinii i postaw oraz wyobrażeń związanych z Polską. W badaniach przestrzennych posługiwać się będziemy głównie metodą kartograficzną oraz metodami statystycznymi (grupowanie danych itp.).

W programie badań nad turystyką etniczną podjętych przez Oddział Krakowski Instytutu Turystyki zaplanowano również badania ankietowe wśród turystów polonijnych przybywających do Krakowa.

Szczegółowe uzasadnienie podjęcia tych badań nie wydaje się konieczne. Mimo wielu niedoskonałości i uciążliwości samego trybu badawczego dają one możliwość uzyskania aktualnych informacji i to "z pierwszej ręki". Jest to szczególnie ważne w obecnym okresie szybkich przemian dotyczących także turystyki polonijnej, zmian dających potencjalnie możliwość dużego jej rozwoju. Dotyczy to przemian zarówno politycznych jak i organizacyjno-prawnych a także ekonomicznych.

Ograniczone środki finansowe i krótki okres realizacji zadania badawczego jest przyczyną stosunkowo niewielkiej (na tym etapie badań) próby ankietowanych - 178 osoby. Nie mniej jednak celowym wydaje się przeprowadzenie analizy tego materiału empirycznego dla poznania opinii turystów polonijnych o problemach związanych z podróżą do "starego kraju" i do Krakowa.

Mając na uwadze marketingowe ujęcie badań nad turystyką polonijną zdecydowano się na budowę ankiety ujmującej różnorodnie jej aspekty, istotne dla kształtowania się tego segmentu rynku turystycznego. W ankiecie znalazły się zatem pytania zarówno natury socjologicznej, demograficznej, geograficznej a wreszcie finansowo-ekonomiczne.

Pytania dotyczą bezpośrednio ankietowanego i zmiierają do określenia struktury turystów polonijnych ze względu na płeć, wiek, wykształcenie, kraj stałego zamieszkania, formę przyjazdu, czas pobytu, środek lokomocji itp., jak również dotyczą środowiska polonijnego, które zna ankietowany (np. najczęstszych przyczyn rezygnacji z przyjazdów do Polski). W innym ujęciu pytania dotyczyły zarówno pobytu w Polsce (w tym szczególnie w Krakowie) - motywów przyjazdu, częstotliwości, rozmieszczenia

tego ruchu w Polsce - jak i mobilności turystów polonijnych w ogóle (jak często podejmują podróże zagraniczne).

Jednym z celów ankiety było również uzyskanie oceny wizyty w Polsce przez turystów pochodzenia polskiego z punktu widzenia poniesionych kosztów. Starano się ustalić - czy Polska jako kraj docelowy - poza czynnikami emocjonalnymi jest atrakcyjna jako miejsce taniego wypoczynku (pobytu). Służyły temu pytania o bezpośrednią ocenę kosztów przyjazdu w ich ujęciu globalnym oraz poszczególnych składników kosztów a także pytania porównawcze dotyczące kosztów urlopu spędzonego w Polsce a w kraju stałego zamieszkania czy też innych krajów, w których turysta polonijny ostatnio przebywał w celach turystycznych.

W badaniach posłużyliśmy się kwestionariuszem ankietowym zawierającym 18 pytań o konstrukcji zamkniętej tj. ankietowany miał do wyboru gotowy zestaw odpowiedzi. Umieszczono w nim również 1 pytanie otwarte, umożliwiające swobodną wypowiedź turysty na temat pobytu w Polsce, a szczególnie w Krakowie.

Badania były realizowane w Krakowie - mieście bardzo często odwiedzanym przez turystów polonijnych. Badania te, wzorem takich krajów jak Austria, Belgia, Czechosłowacja, Dania, Holandia itp. odbywały się głównie w bazie noclegowej. Podjęto również próbę dotarcia do turystów poprzez pilotów PP "Orbis", część badań prowadzili jako ankieterzy studenci kierunku "turystyka" AWF w Krakowie.

3. ETAPY REALIZACJI PRACY

W kwietniu 1989 r. przyjęto dla badań nad turystyką etniczną trzyetapową strukturę badań. W pierwszym etapie (1989 r.) sformułowano ogólną koncepcję badań, opracowano wzór

kwestionariusza ankiety zawierająca 18 pytań zamkniętych i 1 otwarte. Ankietę sporządzono w dwóch wersjach językowej - polskiej i angielskiej. Na przełomie 1989/1990 roku przeprowadzono badania pilotażowe. Uzyskane odpowiedzi posłużyły do oceny prawidłowości konstrukcji ankiety i dokonaniu niezbędnych korekt. Ponieważ część turystów polonijnych (zwłaszcza tych zamieszkujących Amerykę Północną) wykazuje słabą znajomość języka polskiego przygotowano wersję anglojęzyczną ankiety.

W drugim etapie (1990 r.) zaplanowano przeprowadzenie właściwych badań ankietowych turystów polonijnych w Krakowie, w oparciu o bazę noclegową wyższego standardu (hotele "Orbis"). Trzeci etap - pierwsza połowa 1991 przeznaczony został na opracowanie wyników badań i sumaryczne wnioski.

Na 1990 rok zaplanowano zasadnicze badania. Zamierzano objąć nimi około 2000 osób. Te zamiary okazały się nierealne. Wydrukowano i rozproszono łącznie 1000 ankiet, z czego prawidłowo wypełnionych zwrócono 178. Przyczyn niewielkiej efektywności ankiety było kilka:

a - trudna sytuacja finansowa Instytutu (prowadzenie badań bez korzystania z usług płatnych ankieterów). Badania prowadzono własnymi siłami, poprzez osoby wykonujące ankietowanie bezinteresownie (piloci wycieczek zagranicznych, pracownicy recepcji hoteli orbisowskich i studenci Wydziału Turystyki i Rekreacji AWF Kraków).

b - wiele osób nie zwracało wypełnionej ankiety albo odmawiało ich przyjęci,

c - większość turystów polonijnych korzysta w czasie pobytu w Polsce nie z bazy hotelowej, a często w Krakowie nie planuje noclegów. Metoda hotelowa okazała się w tym wypadku zawodna.

d - stosunkowo trudno było wyłować (bez subtelnych i czasochłonnych sondaży) z masy zagranicznych gości hotelowych osoby o pochodzeniu polskim, szczególnie wówczas, gdy nazwiska ich nie sugerowały polskiego pochodzenia.

W sumie do analizy wykorzystani 178 prawidłowo wypełnionych ankiet, w niektórych pytaniach zdarzyły braki w odpowiedziach. Ich odsetek był jednak tak niewielki - maksymalnie 1.1%, że nie wpłynęło to zmianę oblicza badanej zbiorowości.

przypisy:

[1]. Kazimierz Kraskiewicz, Rynek turystyki etnicznej i jego aktywność w przyjazdach do Polski. cz.1. Wersja angielska - Market of the ethnic tourism and its activity in visiting Poland. mnp, Instytut Turystyki Kraków 1990.

4. WSTĘPNA ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ

W rozdziale tym zawarto wstępna analize uzyskane materiału statystycznego. Ankiety po zakodowaniu wprowadzone zostały do pamięci komputera przy pomocy programu dbase III plus, a następnie zliczone procedurami w tym samym programie. Warto dodać, że obliczenie korelacji pomiędzy cechami zawartymi w ankiecie przewidziano w III etapie badań. Z tych samych powodów nie zamieszczono w niniejszym raporcie części wnioskowej. Znajdzie się ona w końcowym opracowaniu całego tematu.

4.1. Ocena badanej populacji

W sumie jak już wcześniej wspomniano po uwagę brano 178 prawidłowo wypełnionych ankiet. Strukturę respondentów wg płci ilustruje zamieszczona poniżej tabela 1.

Tabela 1. Struktura respondentów wg płci

LP	Płeć	Ilość	%
1	Kobiety	86	48.3
2	Meżczyzni	92	51.7
3	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

Wynika z niej, że nieznaczna przewaga w badanej populacji mieli mężczyźni. Natomiast strukturę turystów polonijnych (w badanej grupie) wg wieku przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura respondentów wg wieku

LP	Grupy wiekowe	Ilość osób	%
1	do 20 lat	3	1.7
2	21 - 40 lat	48	27.0
3	41 - 60 lat	75	42.1
4	powyżej 60 lat	52	29.2
5	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

Najbardziej liczną okazała się grupa osób mających od 41 do 60 lat (42%), więcej zarejestrowano osób w wieku poprodukcyjnym tj. liczących ponad 60 lat (29%) niż w przedziale 21 - 40 lat. Najmniej liczna była w badanej próbie młodzież do lat 20 bo tylko 1.7%.

Interesująca jest struktura przyjeżdżających do Krakowa turystów polonijnych z punktu widzenia ich wykształcenia. Relacje te przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Struktura respondentów wg wykształcenia

LP	Wykształcenie	Ilość osób	%
1	podstawowe	5	2.8
2	zawodowe	22	12.4
3	średnie	70	39.3
4	wyższe	81	45.5
5	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

Z tabeli wynika, że przyjeżdżają głównie osoby z wykształceniem wyższym (45%) oraz średnim (39%). Znikoma ilość osób z wykształceniem podstawowym dotarła do Krakowa (2.8%). Świadczy to o silnym związku między statusem wykształcenia a aktywnością turystyczną w badanej grupie.

Większość badanych oceniło swoją sytuację finansową jako średnią (36%) i dobrą (32%), więcej osób wybrało ocenę bardzo dobrą (20%) niż poniżej średniej. Proporcje te przedstawia tabela 4. Na jej podstawie możemy sądzić, że turystykę do "starego kraju" uprawiają osoby dobrze sytuowane.

Tabela 4. Samoocena sytuacji finansowej respondentów
w kraju zamieszkania .

LP		Ilość osób	%
1	bardzo dobra	36	20.5
2	dobra	57	32.4
3	średnia	65	36.9
4	poniżej średniej	12	6.8
5	trudno ocenić	6	3.4
6	Razem	176	100.0

źródło - badania własne

Tabela 5 przedstawia rozkład respondentów wg krajów zamieszkania. Najwięcej turystów polonijnych przeankietowano ze Stanów Zjednoczonych AP (prawie połowa badanej grupy) oraz z Wielkiej Brytanii (35%). Na trzecim miejscu dopiero znajdują się turyści polonijni z RFN (5.6%) a dalej z Austrii i Francji.

Proporcje te bynajmniej nie oddają struktury przyjazdów do Polski, są odbiciem natomiast organizacji badań - większość ankiet wykonano w hotelu Forum w Krakowie, w którym zdecydowanie przeważali turyści z USA, wysoka ilość turystów z Wielkiej Brytanii jest natomiast związana z kompleksowym objęciem ankietami kilku grup turystycznych z tego kraju.

Tabela 5. Kraj zamieszkania respondentów

LP	Region	Ilość	%
1	USA	86	48.3
2	Wielka Brytania	63	35.4
3	RFN	10	5.6
4	Austria	6	3.4
5	Francja	7	3.9
6	Izrael	2	1.1
7	Szwajcaria	3	1.7
8	Kanada	1	0.6
3	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

W badanej grupie więcej osób przyjeżdża w sposób zorganizowany tzn. korzystając z pośrednictwa biur podróży (prawie 60%). Ilustruje to tabela 6.

Tabela 6. Forma przyjazdu do Polski

LP	Forma przyjazdu	Ilość	%
1	zorganizowany	105	59.7
2	indywidualny	71	40.3
3	Razem	176	100.0

źródło - badania własne

Większość badanych spędza w naszym kraju od 11 do 20 dni, więcej osób decydowało się na spędzenie jednak tylko kilku (do 6 dni) w Polsce niż pobyt ponad 30 dni (5%). Od 6 do 20 dni spędzało w naszym kraju jedna trzecia badanych. Ilustruje to tabela 7.

Tabela 7. Czas pobytu w Polsce

LP	Czas pobytu	Ilość osób	%
1	mniej niż 6 dni	23	13.0
2	6 - 10 dni	60	33.9
3	11 - 20 dni	71	40.1
4	21 - 30 dni	14	7.9
5	powyżej 30 dni	9	5.1
6	Razem	177	100.0

źródło - badania własne

Większość badanych przybyła do Polski korzystając z komunikacji samolotowej (69%), wiąże się to z przewagą turystów z USA korzystających wyłącznie z komunikacji lotniczej. Na drugiej pozycji znajduje się grupa osób, które przybyły do Krakowa samochodem (23%) a dalszej kolejności autobusem (5%). Stosunkowo małą rolę odgrywa komunikacja kolejowa i promowa. Przedstawia te zależności tabela 8.

Tabela 8. Wybór środka transportu w podróży do Polski

LP	Środek transportu	Ilość osób	%
1	samolot	123	69.1
2	statek (prom)	2	1.1
3	kolej	3	1.7
4	autobus	9	5.1
5	samochód osobowy	41	23.0
6	inne	-	-
7	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

W badanej grupie połowa respondentów przybyła do Polski po raz pierwszy, można sądzić, że dominacja tej kategorii turystów wiąże się w pewien sposób z przewagą osób zamieszkałych w USA - aktywność tamtejszej Polonii jest mała a przyjazdy sporadyczne. Jedna trzecia (patrz tabela 9) badanych deklarowała natomiast wielokrotność przyjazdów do Polski.

Tabela 9. Częstotliwość wyjazdów do Polski
wśród respondentów

LP	Ilość wyjazdów	Ilość osób	%
1	pierwszy raz	90	50.5
2	drugi raz	30	16.9
3	wiele razy	58	32.6
4	Razem	178	100.0

źródło - badania własne

Nasi respondenci przyjeżdżali do Polski najczęściej z rodziną lub osobami towarzyszącymi (73%). Zapewne wiąże się to przeprowadzeniem większości badań w okresie wakacyjnym, kiedy to siła rzeczy mamy do czynienia z rodzinnym stylem spędzania urlopu.

Tabela 10. Rodzina lub przyjaciele towarzyszący
w wyjeździe do Polski

LP	Wyszczególnienie	Ilość	%
1	z osobą towarzyszącą	130	73.4
2	bez osób towarzyszących	47	26.6
3	Razem	177	100.0

źródło - badania własne

4.2. Motywy przyjazdów do Polski i Krakowa

W tabeli 11 przedstawiony powody dla których nasi respondenci przyjechali do Polski. Zdecydowana większość oświadczyła, że odwiedzenie rodziny było motywem podróży do kraju (43%). Ten wysoki odsetek motywów rodzinnych potwierdza się również w innych badaniach prowadzonych w ostatnich latach [1]. Na drugiej pozycji znajdują się wyjazdy które można określić jako "szukanie korzeni", ciekawość "ojczyzny" swoich rodziców czy dziadków. Na trzeciej pozycji plasuje się wyjazd typowo turystyczny (25%), a na czwartej podróże w interesach [18%]. Udział w konferencjach deklarowało jako główny powód wyjazdu tylko 6% badanych, a tylko 2% podawało motywy religijne.

Tabela 11. Motywy przyjazdów do Polski

LP	Motywy przyjazdu	Ilość osób	%
1	rodzina	77	43.3
2	interesy	32	18.2
3	konferencje	11	6.2
4	studia	2	1.1
5	patnicze	4	2.2
6	sportowe	2	1.1
7	szukanie korzeni	64	40.0
8	turystyka	45	25.3
9	inne	18	10.1

źródło - badania własne

* - respondenci mogli wybrać kilka motywów, stąd też ich suma jest większa niż 178.

Ankietowanym zadano również pytanie o przyczyny przyjazdu do Krakowa. W tym wypadku rozkład odpowiedzi wygląda zdecydowanie inaczej. Połwa respondentów podała, że sprowadza ich tutaj ciekawość miasta, a jedna trzecia, że Kraków był w programie wycieczki (skrót - "turystyka"). Tylko jedna czwarta przyjechała do Krakowa dla odwiedzenia rodziny a 11% za interesami. Proporcje te ilustruje tabela 12.

Tabela 12. Motywy przyjazdów do Krakowa

LP	Motywy przyjazdu	Ilość osób	%
1	rodzina	42	23.5
2	interesy	21	11.7
3	konferencje	7	3.9
4	studia	4	2.2
6	sportowe	1	0.6
7	poznanie miasta	90	50.5
8	turystyka	59	33.1
9	przypadek	5	3.8

źródło - badania własne

* - respondenci mogli wybrać kilka motywów, stąd też ich suma jest większa niż 178

Ciekawie przedstawia się geografia rozmieszczenia turystów polonijnych w Polsce. Jako najczęściej odwiedzane (poza Krakowem) miastem jest Warszawa (84%) a na drugim mmiejscu lokuje się Częstochowa (51%). Można powiedzieć, że jest to typowy standard polonijnych wycieczek zorganizowanych do Polski - odwiedzenie stolicy, Krakowa i Częstochowy. Na dalszych miejscach znalazły się takie miasta jak: Zakopane (49%), Poznań (46%) i Gdańsk (43%) - czyli wielkie centra turystyki krajoznawczej i zimowa stolica Polski. Znaczna część ruchu skupia również Wrocław (ponad 30%). Rozkład odpowiedzi ilustruje tabela 13.

Tabela 13. Miasta odwiedzane przez respondentów [poza Krakowem]

Miasta *	N = 178	
	Ilość osób	%
Warszawa	151	84.8
Poznań	82	46.1
Gdańsk	77	43.3
Toruń	35	19.7
Wrocław	56	31.5
Lublin	22	12.4
Zakopane	87	48.9
Szczecin	25	14.0
Częstochowa	92	51.7
Inne	47	26.4

źródło - badania własne

* - respondenci mogli wybrać kilka miast, stąd też ich suma jest większa niż 178

Turyści zapytani o sprawę ewentualnego ponownego przyjazdu do Polski w zdecydowanej większości deklarowali ponowny przyjazd (70%), znikoma liczba osób była przekonana, że nie przyjedzie ponownie do Polski (2.8%), wiele osób było jednak jeszcze niezdecydowanych w kwestii ponownego przyjazdu (27%).

Tabela 14. Deklaracje odnośnie powtórnego przyjazdu
do Polski

LP	Wyszczególnienie	Ilość	%
1	planuje przyjazd	124	70.1
2	nie planuje	5	2.8
3	jeszcze nie wie	48	27.1

źródło - badania własne

Jako przyczyny rezygnacji z przyjazdu do Polski podawano najczęściej brak odpowiedniej informacji o kraju i ofertach turystycznych, niski standard usług, a także znaczną odległość (w wypadku USA). Podkreślano także znaczny koszt wizy jako czynnika ograniczającego zainteresowanie naszym krajem. Pełny zestaw odpowiedzi w tej kwestii ilustruje tabela 15.

Tabela 15. Przyczyny rezygnacji z przyjazdu do Polski

LP	Przyczyny	Ilość osób	%
1	problemy wizowe	5	2.8
2	zbyt droga wiza	40	22.5
3	odległość	38	21.3
4	standard usług	52	29.2
5	brak informacji	72	40.4
6	brak zainteresowania	19	10.7
7	nie lubi podróży	30	16.9
9	inne	17	9.5

źródło - badania własne

* - respondenci mogli wybrać kilka motywów, stąd też ich suma jest większa niż 178.

4.3. Wydatki turystów polonijnych w Polsce

W tabeli 16 przedstawiono w układzie rangowym wydatki związane z podróżą do Polski. Najdroższą okazuje się być podróż do naszego raju (co staje się jasne, jeżeli pamiętać będziemy, że połowa ankietowanych to obywatele USA). Na drugim miejscu lokują się wydatki na noclegi (28%) a na dalszych prezenty dla rodziny i znajomych oraz zakupy w Polsce. Wyżywienie natomiast tylko dla znikomej liczby badanych (9.5%). było najwyższym wydatkiem.

Tabela 16. Wydatki w Polsce w układzie rangowym

LP	Wydatki *	Ilość	%
1	podróż do Polski	115	64.8
2	noclegi	51	28.6
3	wyżywienie	17	9.5
4	komunikacja	4	2.2
5	prezenty	36	20.2
6	zakupy w Polsce	28	15.7
7	inne	10	5.7

źródło - badania własne

* - respondenci mogli wybrać kilka odpowiedzi, stąd też ich suma jest większa niż 178

Prawie połowa badanych była przekonana, że pobyt w Polsce kosztuje mniej niż w ich kraju zamieszkania, jedna trzecia, że więcej a co piąty badany uważał, że tyle samo (tabela 17).

Tabela 17. Porównanie kosztów pobytu w Polsce i
wypoczynku w kraju zamieszkania

LP	Wyszczególnienie	Ilość	%
1	kosztuje mniej w Polsce	85	48.0
2	kosztuje więcej w Polsce	55	31.1
3	kosztuje tyle samo	37	20.9

źródło - badania własne

Pytaliśmy również respondentów, czy pobyt w Polsce, ich zdaniem jest tańszy niż w innych krajach známym im z autopsji. I tutaj większość sądzi, że w Polsce jest jednak taniej (44%), a 28% uważa, że Polska jest krajem drogim. Na podobnym poziomie (jedna piąta) utrzymuje się ilość osób uważających, że nie ma różnicy w wydatkach turystycznych w Polsce i w innych krajach (tabela 18).

Tabela 18. Porównanie kosztów pobytu w Polsce i
wypoczynku w innych krajach

LP	Wyszczególnienie	Ilość	%
1	kosztuje mniej w Polsce	80	44.9
2	kosztuje więcej w Polsce	39	21.9
3	kosztuje tyle samo	50	28.2
4	brak odpowiedzi	9	5.0

źródło - badania własne

przypisy:

[11]. Zygmunt Kruczek, Renata Bednarz-Obrzut, Polonijny ruch turystyczny ze Stanów Zjednoczonych AP do Polski w świetle badań ankietowych. Przygotowano również wersję angielską opracowania - Tourist movement of American Polonia according to the survey. mnp, Instytut Turystyki Kraków 1990.

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

A N E K S

Institute of Tourism
Cracow Branch
ul. Wielopole 11
31-073 Kraków, Poland

Dear Sir, Dear Madam,

We are happy that you are visiting Poland. We wish you a lot of happy events connected with your coming to the homeland, and also we would like you to be contented with stay conditions in our country.

We are aware that not all of the problems are solved satisfactorily. That is why we would like to know your opinion about different aspects of the tourism in Poland, and ask you to take part in the poll organized by us.

- Please, fill in an enclosed questionnaire encircling chosen answers (one or more than one) to the questions.
- The questionnaire is anonymous.

Thank you very much for your courtesy and cooperation.

With kind regards,

Staff Members
Institute of Tourism

Questionnaire

1. How many times have you been in Poland ?
 - (a) one
 - (b) two
 - (c) several times
2. Are your family or friends accompanying you to Poland ?
 - (a) yes
 - (b) no
3. Why do you come to Poland ?
 - (a) to visit relatives or friends
 - (b) business
 - (c) conference, congress
 - (d) studies
 - (e) religious reasons
 - (f) sport events
 - (g) to visit my homeland
 - (h) Poland is an interesting country
 - (i) other reasons
4. Why have you visited Cracow ?
 - (a) to visit relatives or friends
 - (b) business
 - (c) conference, congress
 - (d) studies
 - (e) sport events
 - (f) Cracow was on the programme of an excursion
 - (g) to see this famous city
 - (h) by chance
5. Which of the Polish towns have you seen or plan to visit during the present stay ?
 - (a) Warsaw
 - (b) Poznań
 - (c) Gdańsk
 - (d) Toruń
 - (e) Wrocław
 - (f) Lublin
 - (g) Zakopane
 - (h) Szczecin
 - (i) Częstochowa - Jasna Góra
 - (j) other
6. Outlay on this visit. The largest sum of money is spent on:
 - (a) travel to Poland
 - (b) accommodation
 - (c) food
 - (d) travel expences in Poland
 - (e) gifts brought in
 - (f) shopping in Poland (souvenirs etc.)
 - (g) other
7. If instead of coming to Poland you spent the same time on holiday in your country it would cost you
 - (a) less
 - (b) more
 - (c) the same
8. In comparison with holidays which you spent recently in some other country abroad holidays in Poland cost
 - (a) less
 - (b) more
 - (c) the same
9. Will you visit Poland again ?
 - (a) yes
 - (b) no
 - (c) I do not know yet

10. Please, give the most important reasons why the tourists of Polish origin do not visit their native country (country from which their ancestors came) :

- (a) it's difficult to get Polish visa
- (b) it costs too much
- (c) long journey (too troublesome)
- (d) low standard of services
- (e) lack of or inadequate information, promotion and advertisement
- (f) lack of interest in Poland as a country of origin
- (g) reluctance to undertake any trip abroad
- (h) other reasons

Additional information

1. Sex:

- (a) female
- (b) male

2. Age:

- (a) up to 20 years
- (b) 21—40 years
- (c) 41—60 years
- (d) above 60 years

3. Education:

- (a) primary school
- (b) technical
- (c) secondary school
- (d) university

4. Your financial situation in the country of residence:

- (a) very good
- (b) good
- (c) average
- (d) below average
- (e) it's difficult to evaluate

5. Country of permanent residence (district, city)

6. This visit is

- (a) a group excursion (e.g. organized by a tourist agency, travel office etc.)
- (b) individual

7. How long is your present stay in Poland ?

- (a) less than 6 days
- (b) 6—10 days
- (c) 11—20 days
- (d) 21—30 days
- (e) more than 30 days

8. Means of conveyance to Poland and back

- (a) plane
- (b) ship (ferry)
- (c) train
- (d) bus
- (e) car
- (f) other

- We would like to know your remarks and suggestions concerning your stay in Poland and in particular your opinion on tourist services in Cracow.

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Pałac
Naukowo-Badawczych